

**TADEUSZ CEYNOWA, *INWENTARZ ARCHIWALNY.
MATERIAŁY ARCHIWALNE PRZEKAZANE PRZEZ
DIECEZJĘ GORZOWSKĄ NOWO ERYGOWANEJ
DIECEZJI KOSZALIŃSKO-KOŁOBRZESKIEJ
Z LAT 1945-1972, KOSZALIN 2012, SS. 110***

W ostatnich latach obserwujemy wzmożone zainteresowanie dokumentacją przechowywaną w archiwach kościelnych, zarówno więc w poszczególnych diecezjach, jak i zakonach utworzone zostały instytucje archiwów. Do ich podstawowych zadań należy gromadzenie, przechowywanie, zabezpieczanie i udostępnianie materiałów do celów badawczych. Odpowiedzialni za te placówki czynią więc starania, aby upowszechnić wiedzę na temat zasobu archiwalnego oddanego ich pieczy. Ukazało się już między innymi kilka opracowań prezentujących zbiory archiwów kościelnych i państwowych dotyczących historii Kościoła na Ziemiach Zachodnich i Północnych, które po zakończeniu II wojny światowej znalazły się w granicach Polski¹. W tym gronie dla badaczy szczególnie cenne są publikowane w formie książkowej inwentarze zawierające dane ewidencyjne i informacyjne o zasobie poszczególnych archiwów².

W 2014 r. właśnie tego typu pozycja wydawnicza ukazała się staraniem Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej. Jej autorem jest dyrektor koszalińskiej placówki ks. dr Tadeusz Ceynowa, z którym przy opracowywaniu publikacji współpracowała Małgorzata Wieczorkowska. Zgodnie z wymogami stawianymi inwentarzom archiwalnym składa się on z dwóch zasadniczych części. We wstępie (s. 7-11) autor omawia dzieje i organizację archiwum w diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, dzieje prezentowanych akt i okoliczności ich przejęcia z kurii gorzowskiej, sposób ich uporządkowania oraz ocenia ich zawartość pod kontem przydatności do badań historycznych. Drugą zasadniczą część publikacji stanowi opis ciągły poszczególnych jednostek archiwalnych, zgodnie z fizycznym ich układem w zespole (s. 13-106).

Prezentowany inwentarz zawiera 620 sygnatur archiwaliów dotyczących życia religijnego tej części byłej administratury gorzowskiej, która w 1972 r. znalazła się w granicach nowo powstałej diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej. Odnajdziemy w nich materiały przydatne do badań nad zarządem administracji gorzowskiej, kształtowaniem się sieci parafialnej na tych terenach, duszpasterzy i ludności je zasiedlających oraz

¹ Zob. przykładowo: *Archiwa Ziem Zachodnich i Północnych Polski (1945-2005). Tradycja i współczesne wyzwania*, red. K. Kozłowski, Warszawa-Szczecin 2007; *Przeszłość Kościoła w Archiwach Pomorza Zachodniego*, red. T. Ceynowa, Koszalin 2014; *Documenta omnia custodiri debent. Konferencja naukowa z okazji 10-lecia zielonogórskiego Archiwum Diecezjalnego. Zielona Góra, 23 października 2013 r.*, red. R.R. Kufel, Zielona Góra 2014.

² R. Kufel, T. Dzwonkowski, *Inwentarz archiwalny Kurii Administracji Apostolskiej w Gorzowie Wlkp. z lat 1945-1972*, Zielona Góra 2008.

problemów, z jakimi musieli się oni zmagać, udziałem Kościoła w procesie integracji społeczeństwa po 1945 r. na Ziemiach Zachodnich i Północnych, kulturą religijną i katechizacją (Dokumentacja parafialna, sygn. 1-353; Korespondencja z kurią gorzowską sygn. 354-359; Kartoteki dekanalne sygn. 397-437; Urzędy dziekańskie sygn. 438-443; Wizytacje dziekańskie, sygn. 444-520; Protokoły konferencji dekanalnych sygn. 521-530; Katecheci świeccy, sygn. 579-584; Rozporządzenia, okólniki, listy pasterskie sygn. 585-620). Cenne informacje znajdą w nich także badacze dziejów i wystroju architektonicznego poszczególnych kościołów, w których podjęto pracę duszpasterską (Kartoteki nieruchomości parafialnych sygn. 360-359; Karty informacyjne parafii sygn. 378-396). Archiwalia przekazane z Gorzowa do Koszalina dotyczą także działalności na tych terenach zakonów męskich i żeńskich (Zakony i zgromadzenia żeńskie, sygn. 531-551; Zakony i zgromadzenia męskie, sygn. 552-578).

Publikacja została zaopatrzona w indeks geograficzny (s. 107-110), który znacznie ułatwia poruszanie się badaczom po interesujących materiałach. Dodać także należy, że została bardzo estetycznie wydana, z tematyczną okładką zaprojektowaną przez Małgorzatę Wieczorkowską oraz Magdalenę Florianowicz. Przedstawia ona fotografię regałów z aktami w Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej wykonaną przez dziennikarkę koszalińskiego „Gościa Niedzielnego” Karolinę Pawłowską, ozdobioną m.in. pieczęcią archiwum. Przy tego typu publikacjach troska o jej wygląd zewnętrzny zdarza się nieczęsto.

Autorowi inwentarza należą się szczerze gratulacje i podziękowania, bowiem zrealizowany został projekt znacznie ułatwiający pracę badaczom dokonującym kwerendy w archiwum w Koszalinie. Mamy nadzieję, że wkrótce ukażą się kolejne inwentarze prezentujące zespoły znajdujące się w zasobie Archiwum Diecezji Koszalińsko-Kołobrzeskiej.